

SVEUČILIŠTE
U ZADRU

UNIVERSITY
OF ZADAR

ODJEL ZA KROATISTIKU

DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES

Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost (diplomski jednopredmetni studij)		
Naziv kolegija	<i>Naraštaj krugovaša u hrvatskoj književnosti</i>		
Status kolegija	Izborni kolegij		
Godina	2. godina diplomskog studija	Semestar	3. semestar
ECTS bodovi	4		
Nastavnik	doc. dr. sc. Mirela Šušić		
e-mail	msusic@unizd.hr		
vrijeme konzultacija	utorkom od 10:00 do 12:00 h		
Suradnik / asistent			
e-mail			
vrijeme konzultacija			
Mjesto izvođenja nastave	dvorana 232		
Oblici izvođenja nastave	Predavanja, seminari, rad u skupinama, diskusija, konzultacije, samostalno istraživanje studenata, mentorski rad, te praćenje i kontrola usvojenog znanja i provjere znanja.		
Nastavno opterećenje P+S+V	1P+1S+0V (jedan sat predavanja i jedan sat seminara tjedno - ukupno 2 sata nastave tjedno)		
Način provjere znanja i polaganja ispita	Pismeni i usmeni ispit (provjera gradiva sa predavanja i seminara).		
Početak nastave	9. 10. 2018.	Završetak nastave	22. 1. 2019.
Ispitni rokovi	1. termin 29. 1. 2019.	2. termin 12. 2. 2019.	3. termin 10. 9. 2019.
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni: <ul style="list-style-type: none">- opisati književni fenomen <i>krugovaša</i>- prepoznati i objasniti osobitosti, sličnosti i razlike između različitih djela, te jezičnu, stilsku i semantičku strukturu teksta i druga svojstva krugovaške književnosti- razlučiti i identificirati značajke poetike socijalističkog realizma kao svojevrsnu poetiku temeljenu na estetskom dogmatizmu- navesti književnike novog naraštaja u prvoj fazi druge moderne- povezati, objasniti i prosuditi stvaralački poticajno obzorje, slobodu stvaralaštva i individualizam baziran na stvaralačkom daru kao bitnom preduvjetu u ostvarenju umjetničkog rezultata u prvoj fazi druge moderne- prezentirati književna djela krugovaškog naraštaja kojem je sloboda stvaranja osnova djelovanja		
Preduvjeti za upis	Prema pravilniku o studijima i studiranju Sveučilišta u Zadru.		

SVEUČILIŠTE
U ZADRU

UNIVERSITY
OF ZADAR

ODJEL ZA KROATISTIKU

DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES

Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

Sadržaj kolegija

Sustavno i detaljno proučiti književni fenomen *krugovaša*, estetske, filozofske i ine preokupacije, zatim, što je najvažnije, književna djela koja izlaze od pedesetih do šezdesetih godina 20. st., promatrajući ih posebice u odnosu spram socrealističkoj poetici. Obratiti pozornost na književna djela i pisce koji su pokrenuli časopis „Krugovi“ i u njemu surađivali. Analizirati, naročito na seminaru, pojedinačno djela *krugovaša*, ali i komparativnim postupkom interpretacije uočavati osobitosti, sličnosti i razlike između različitih djela te jezičnu, stilsku i semantičku strukturu teksta i druga svojstva *krugovaške* književnosti kao prve etape druge moderne u hrvatskoj književnosti.

Naime, socijalistički realizam kao svojevrsna poetika temeljena na estetskom dogmatizmu, izrazito ideologiziranoj svijesti utilitarističke usmjerenosti u književnosti i umjetnosti uopće, još prije rata, ali neposredno i nakon Drugog svjetskog rata, kada je doživljavao svoj uspon, zahvaljujući određenim ideološko – političkim i društvenim gibanjima što donose izvjesno „zatopljenje“, navlastito poslije Rezolucije Informbiroa (1948.), pokazuje se sve više kao nakaradan „projekt staljinističko – boljševičke vlasti“ i posve prevladan u društvu. Dakle, već i prije rata neki se književnici suprotstavljaju lijevim dogmatski orijentiranim piscima (premda i sami na ljevici) u čemu prednjači Krleža i još nekoliko pisaca. Oni će i nakon rata i idejno i stvaralački, na dva kolosijeka, odbijajući socrealističku misao surova pragmatizma i šireći slobodoumno, stvaralački poticajno obzorje, naglašavati slobodu stvaralaštva i individualizam baziran na stvaralačkom daru kao bitnu preduvjetu u ostvarenju umjetničkog rezultata (M. Krleža, P. Šegedin, R. Marinković i dr.).

U takvu ozračju, u prijelomnu društvenom trenutku, premda s drukčijom poetikom od prethodnika, na određen način pridružuje im se jedan novi književni naraštaj kojemu je sloboda stvaralaštva osnova djelovanja. Radi se o književnicima rođenim, uglavnom, između 1922. i 1932. koji su se okupili pokrećući časopis *Krugovi* (iz 1952. - 1958.) pa su po časopisu i nazvani *krugovašima* (V. Pavletić, J. Pupačić, N. Milićević, S. Novak, M. S. Mađer, S. Mihalić, V. Gotovac, M. Slaviček, I. Slamnig, Z. Golob, B. Pavlović, Z. Tomičić, A. Šoljan i dr.) Upravo oni, *krugovaši*, predstavljaju prvu fazu druge moderne nastupajući prvenstveno u svom časopisu, sukladno programskom članku objavljenom u 1. broju pod naslovom „Neka bude živost“ (V.

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**

**UNIVERSITY
OF ZADAR**

ODJEL ZA KROATISTIKU

**DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES**

*Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia*

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

Pavletić), što postaje i njihovim geslom.

Pokazujući širok raspon interesa, ugledajući se, svaki od njih, na različita idejna i filozofska usmjerenja, različita tematsko – motivska i stilska određenja što ih nudi nacionalna i svjetska kultura i literatura, oni, dakle različito usmjereni, samostalno biraju stvaralačke postupke i iznalaze zasebna rješenja.

Valja spomenuti i neke pisce koji su se pojavili tek u predratno doba ostvarujući tada zapažena djela pa i književnu afirmaciju, a nastavljajući, navlastito pedesetih i šezdesetih godina, pisati prozu (novele i romane) s pretežitom socijalnom tematikom života na selu (zastupljenoj podosta i prije rata u hrvatskoj književnosti), a potom i ratnu tematiku koja će tek pedesetih godina, oslobođena političke tendencioznosti, pokazati se u punini umjetničkoga ostvarenja. Takvi pisci su: V. Kaleb, J. F. Pločar, V. Desnica, a napose Mirko Božić koji u to vrijeme stvara, uglavnom, na temu sela (Dalmatinska zagora – Cetinska krajina) kolosalno prozno djelo što ga čine romani kurlanske trilogije i novele, djela posve moderne strukture, s dubokim psihološkim poniranjem u duše junaka u sintezi iskrene doživljenosti i duboka poimanja svijeta i čovjeka, a što je ostvareno izvornim, bujnim od jedrine, neukrotivim narodnim štokavskim jezikom zavičaja, ali i s primjetnom dozom piščevih novotvorina što najčešće oplemenjuju njegov ionako osebujan i osobit jezik.

Svakako treba dotaknuti i one pisce poput Slobodana Novaka i njegovo prozno djelo, M. Matkovića i njegove drame, A. Šoljana, J. Horvata s njegovim putopisima i dnevničkom prozom, M. Pejića i njegove putopise, dakle one književnike što su u pedesetim i šezdesetim godinama (a neki i do konca 20. stoljeća), uz još uvijek vidan utjecaj i važan stvaralački prinos starijeg naraštaja od Cesarića do Tadijanovića, zauzimali bitno mjesto u suvremenoj hrvatskoj književnosti gdje su se osobitom snagom pjesničkog djela isticali Jure Kaštelan i Vesna Parun, što također treba naglasiti.

Upravo u tim godinama (potkraj pedesetih) i naraštaj krugovaša, pjesničkom riječju najdarovitijih među njima, pokazuje zapažene uspjehe, da bi u šezdesetima izrasli u nezaobilazne protagoniste suvremenih literarnih gibanja čiji će utjecaj umnogu određivati budući smjer i perspektivu naše književnosti. Premda im je zajedničko svojstvo neujednačenost i raznorodnost, i kad je riječ o uzorima kao i u pogledu njihova vlastita stila, izraza i tematike, oni su uglavnom jedinstveni u kritičkom odnosu spram tradicionalnim literarnim oblicima i tradicionalizmu uopće kao i u naglašenoj

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**

**UNIVERSITY
OF ZADAR**

ODJEL ZA KROATISTIKU

**DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES**

*Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia*

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

afirmaciji novih, modernističkih poetičkih dometa.

SVEUČILIŠTE
U ZADRU

UNIVERSITY
OF ZADAR

ODJEL ZA KROATISTIKU

DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES

Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

Obvezna literatura	<ul style="list-style-type: none">• Calinescu, M. (1988.) <i>Lica moderniteta</i>, Zagreb. (309 stranica)• Ivanišin, N. (1975.) <i>Tradicija, eksperiment, avangarda</i>, Split. (245 stranica)• Jelčić, D. (2004) <i>Povijest hrvatske književnosti</i>, Zagreb, str. 340-520.• Solar, M (2003.) „Modernizam“, u: <i>Povijest svjetske književnosti</i>, Zagreb, str. 266-334.• Stamać, A. (1977.) „Pretvorba slikovnog u pojmovno pjesništvo“, u: <i>Slikovno i pojmovno pjesništvo</i>, Zagreb, str. 131-152.• Huettehon, L. (1989.) <i>A poetic of postmodernism</i>, London, str. 3-104.
Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none">• Campagnon, A. (1990.) <i>Les Cinque paradoxes de la modernité</i>, Paris.• Fridrich, H. (1989.) <i>Struktura moderne lirike</i>, Zagreb.• Hassna, I. (1992.) <i>Komadanje Orfeja</i>, Zagreb.• Hermes, J. (1988.) <i>Filozofski diskurs moderne</i>, Zagreb.• Lodge, D. (1988.) <i>Načini modernog pisanja</i>, Zagreb.• Mrkonjić, Z. (1971.) <i>Suvremeno hrvatsko pjesništvo</i>, Zagreb.• Musa, Š. (1995./1996.) “Biti unatoč zemnosti”, <i>Lirika Gojka Sušca, Osvit</i>, Mostar, br. 2-4, str. 117-124.• Musa, Š. (2009.) <i>Studije i ogledi</i>, Mostar.• Oraić Tolić, D. (1996.) <i>Paradigme 20. st.</i>, Zagreb.• Paletić, V. (1955.) <i>Sudbina automata</i>, Zagreb. (243 stranice)• Pavličić, P. (1999.) <i>Moderna hrvatska lirika</i>, Zagreb.• Solar, M. (2005.) <i>Laka i teška književnost</i>, Zagreb.• Vattimo, G. (1985.) <i>La fine della modernità</i>, Milano.
Način praćenja kvalitete	Institucijsko vrednovanje od strane Odjela za kvalitetu nastave Sveučilišta u Zadru pomoću primjene upitnika za evaluaciju nastavničkog rada - studentska evaluacija nastavnika.
Uvjeti za dobivanje potpisa	Redovito pohađanje nastave (prisutnost na predavanjima i seminarima u skladu s Pravilnikom o studijima i studiranju Sveučilišta u Zadru) i uspješno obavljena seminarska zadaća.
Način formiranja konačne ocjene	Konačna ocjena proistječe iz redovitosti pohađanja nastave i aktivnog sudjelovanja u nastavi, uspješno obavljene seminarske zadaće, te pismenog i usmenog ispita.
Napomena	Ispitu mogu pristupiti studenti koji su zadovoljili sve propisane obveze utvrđene ovim izvedbenim planom.

Nastavne teme-predavanja		
Red. br.		Naslov
1.		Upoznavanje sa sadržajem kolegija i temeljnom literaturom.
2.		Polemike o smislu i zadaćama književnosti i umjetnost; socrealizam i kritički dogmatizam; otpori i sučeljene poetike. Krugovaški poetički

SVEUČILIŠTE
U ZADRU

UNIVERSITY
OF ZADAR

ODJEL ZA KROATISTIKU

DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES

Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

		model. Časopis <i>Krugovi</i> . Vlatko Pavletić. Esej <i>Neka bude živost</i> ; program krugovaškog naraštaja. <i>Zvekir u ruci</i> (1953.). <i>Sudbina automata</i> (1955).
3.		Mirko Božić. Urbana i ruralna tematika. Kurlanska trilogija. Odrednice Božićeva jezika. Izbor iz djela.
4.		Antun Šoljan. Pisac kao savjest ugrožena čovjeka. Povratak tradiciji ovjeren modernim spoznajama. <i>Kratki izlet</i> (1966.). Izbor iz djela.
5.		Ivan Slamnig. Osebniji poetski jezik maštovitih obrata. Poezija ludizma. <i>Bolja polovica hrabrosti</i> (1972.). Izbor iz poezije.
6.		Nikola Miličević. Prožetost tradicije i suvremenosti. Moderna osjećajnost bez modernističkih težnji. Zavičajni kolorit. Jednostavnost lirske dikcije. Izbor iz poezije.
7.		Slobodan Novak. Problematiziranje aktualne društvene stvarnosti. Traženje odgovora na temeljna egzistencijalna pitanja modernog čovjeka. Ironiziranje i parodiranje čina pripovijedanja i spisateljskog postupka. <i>Miris, zlato i tamjan</i> (1968.). Izbor iz djela.
8.		Slavko Mihalić. Originalnost koja je sposobna preživjeti sve mode. Egzistencijalistička poetika. Tematizacija graničnih ljudskih situacija. <i>Komorna muzika</i> (1954.). Izbor iz djela.
9.		Josip Pupačić. Sudbinska vezanost uz zavičaj. Poetska evokacija djetinjstva. Antropološki mit harmonije. Naglašena emotivna pozicija identificirana s kolektivnim subjektom. <i>Kiše pjevaju nad jablanima</i> (1955.); <i>Mladići</i> (1955.). Izbor iz poezije.
10.		Vladan Desnica. Ravnoteža intelektualne snage i emotivne napetosti. <i>Zimsko ljetovanje</i> (1950.). Izbor iz djela.
11.		Zvonimir Golob. Individualni lirizam. Poezija jasnog govora. Intelektualna sumnja i pročišćena modernost. Aktivistička lirika nadrealističkog izraza. Samoća čovjeka u dvoje. <i>Dnevnik</i> (1985.). Izbor iz djela.
12.		Ivan Raos. Pikarski roman. Trilogija <i>Vječno žalosni smijeh</i> (1965.). Izbor iz djela.
13.		Vlado Gotovac. Od krugovaša do razlogovaca. Intelektualističnost i pojmovnost. Svjesno odustajanje od metaforičnosti i slikovnosti, zazor od literarnog tehnicizma. Fenomenologijski tip pjesništva u Husserlovu i Heideggerovu smislu fenomenologije i fundamentalne ontologije. <i>Zabranjena vječnost</i> (1989.). Izbor iz djela.
14.		Zlatko Tomičić. Šarolikost semantičkog supstrata. Dualitet duše i tijela. Putopisi s povijesnim reminiscencijama. Novela s jakim digresijom. <i>Dosegnuti ja</i> (1956.). Izbor iz djela.
15.		Evaluacija i priprava za ispit.

Seminari

Red. br.	Naslov
----------	--------

**SVEUČILIŠTE
U ZADRU**

**UNIVERSITY
OF ZADAR**

ODJEL ZA KROATISTIKU

**DEPARTMENT OF
CROATIAN STUDIES**

*Obala kralja Petra Krešimira IV. 2
23000 Zadar, Hrvatska / Croatia*

t: +385 23 200 504

f: +385 23 200 660

URL: <http://www.unizd.hr>

E-MAIL: kroatistik@unizd.hr

1.		Upute o izradi seminarskoga rada. Podjela seminarskih zadaća.
2.		Vlatko Pavletić: izbor djela.
3.		Mirko Božić: <i>Kurlani; Pravdenik</i> .
4.		Antun Šoljan: <i>Kratki izlet</i> ; izbor pjesama.
5.		Ivan Slamnig: <i>Bolja polovica hrabrosti</i> ; izbor pjesama.
6.		Izbor pjesama Nikole Miličevića.
7.		Slobodan Novak: <i>Miris, zlato i tamjan</i> ; izbor pjesama.
8.		Izbor pjesama Slavka Mihalića.
9.		Izbor pjesama Josipa Pupačića.
10.		Miroslav Slavko Mader: <i>Gdje lopoči cvjetaju</i> ; izbor pjesama.
11.		Zvonimir Golob: <i>Dnevnik</i> ; izbor pjesama.
12.		Izbor pjesama Milivoja Slavičeka, Vlade Gotovca i Zlatka Tomičića.
13.		Izbor pjesama Vesne Parun.
14.		Ivan Raos: <i>Vječno nasmijano nebo</i> ; Vladan Desnica: <i>Zimsko ljetovanje</i> ; Vjekosla Kaleb: izbor djela.
15.		Evaluacija i priprava za ispit.

Nastavnik:

doc. dr. sc. Mirela Šušić